

АНАЛИЗА НА ПОДАТОЦИТЕ ОД ВТОРА ЕВАЛУАЦИЈА

КАКО ДЕЛ ОД РЕДОВНИТЕ АКТИВНОСТИ
ВО РАМКИ НА ПРОГРАМАТА
„ВЕЛО УЧИЛИШТА“

2020год.

ДОБИЕНИ ОД 16 ОПШТИНИ ОД
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Здружение на Граѓани ЕКО ЛОГИК
Ул. Бранислав Нушиќ 13-1/17
Тел: 389 02 5112716 / 389 78 365 902
veloschools.ecologic@gmail.com
ecologic.mk@gmail.com
www.ecologic.mk

Програма: Вело Училишта

Издавач: Здружение на Граѓани Еко Логик

Ул.Бранислав Нушиќ бр. 13-1/17, 1000 Скопје

Е-пошта: ecologic.mk@gmail.com
veloschools.ecologic@gmail.com

Веб страни:

www.ecologic.mk

www.veloschools.mk

Социјални медиуми:

<https://www.facebook.com/EcoLogic.mk/>

<https://www.facebook.com/veloschools/>

Тел: + 389 78 365 902

+ 389 2 5112 716

За издавачот: Никола Нешкоски

Автор: Весна Павлова

Автор на концепт: Никола Нешкоски

Дизајн: Александар Тодов

Лектура: Марија Нешкоска

Содржина:

1. Вовед	4
2. За Еко Логик	5
3. Кусо инфо за програмата	6
• Цел	6
• Очекувани резултати	6
• Активни членки	7
4. Анализа	8 - 10
5. Инфо графикони	11 - 14
6. Резиме	15

Вовед:

Во рамки на програмата „Вело Училишта“ која активно се имплементира во над 116 основни училишта ширум државата од вкупно 24 општини, во текот на 2020 година ги поканивме и самите општините активно да се приклучат кон редовните активности кои се спроведуваат во училиштата. Една таква активност е и спроведувањето на Втора Евалуација која ја обработуваше следната тема:

- Проценка на инфраструктурата во и околу училиштата, и проценка на безбедноста на сообраќајот во близина на училиштата

Анализата што следува е направена врз основа на податоците добиени од:

- 17 одговорени прашалници
- 16 општини

За Еко Логик:

Здружението на Граѓани Еко Логик е непрофитна организација која е посветена на заштита и зачувување на животната средина, промоција на современи еколошки практики, како и следење и промовирање на принципот на одржлив развој. Организацијата ги охрабрува и поддржува позитивните промени во животната средина во форма на:

- Промоција на екологијата како наука
- Промоција на концептот за почисто производство
- Надградба на еколошкото образование
- Промоција на принципот за одржлив развој
- Создавање на нови „зелени“ работни места
- Можност за обука и вклучување на сите заинтересирани граѓани во проекти од областа на екологијата
- Развој и тестирање на иновативни методологии и игри за предавање и учење на теми поврзани со: велосипедизам, одржлив

развој, европски вредности, еколошка свест и многу други.

- Имплементирање на различни кампањи поврзани со велосипедизам, заштита на животната средина, одржлив развој итн.

Еко Логик има силна позадина и искуство во работата со деца, млади и возрасни, нагласувајќи ги неформалните активности во образованието на различни теми. Организацијата остварува интензивна и силна комуникација, соработка и континуирани активности со повеќе од 116 основни, и 30 средни училишта низ целата земја, како и со повеќе од 10 основни училишта низ цела Европа.

Кусо инфо за програмата:

Програмата „Вело Училишта“ е креирана од страна на Здружение на Граѓани Еко Логик, поддржана од Швајцарската агенција за развој и соработка, започна со имплементација во Септември 2018 година. Преку реализација на предвидените активности, целта е да се унапреди знаењето за темите: велосипедизам, одржлив транспорт и безбедност во сообраќајот кај децата, родителите, наставниците и пошироката јавност. После само неколку месеци од реализацијата на своите активности „Вело Училишта“ е препознаена од Министерство за образование и наука и Биро за развој на образованието со своите позитивни препораки за имплементирање во наредните 5 години, со можност за продолжување.

Цел:

Програмата има за цел да развие Вело мрежа на акредитирани основни училишта низ цела Македонија, кои ќе работат самостојно и како заедница посветени на следење и проценка на активностите, како и споделување на нивните искуства меѓу врсниците.

Очекувани резултати:

Зголемена свест на учениците, родителите, наставниците и пошироката јавност од училиштата кои се членки на Вело мрежата од повеќе општини ширум државата, за придобивките од користењето на велосипедите како алтернатива за секојдневните транспортни средства, но исто така и знаење за потребите во поглед на патната инфраструктура и безбедноста.

Активни членки:

Моментално Вело мрежата брои 116 активни членки (основни училишта заедно со нивните подрачни) од 24 општини ширум државата, меѓу кои: Центар, Карпош, Илинден, Гази Баба, Кисела Вода, Куманово, Кочани, Св.Николе, Чашка, Чешиново-облешево, Делчево, Пехчево, Неготино, Лозово, Јегуновце, Гевгелија, Демир Капија, Зрновци, Винаца, Радовиш, Велес, Битола, Маврово и Ростуше, Македонска Каменица кои безрезервно го промовираат велосипедизмот помеѓу своите ученици, наставници, родители и пошироката јавност. Бројот на Вело мрежата секојдневно се зголемува, а тоа е показател дека интересот е се поголем, на основните училишта кои имаат желба да придонесат во зголемување на свеста меѓу своите ученици, родители, како и пошироката јавност за користење на велосипедот како превозно или рекреативно средство, а преку тоа индиректно да влијаат во зачувување на животната средина.

Анализа:

Како дел од редовните активности кои Вело членките ги имплементираат во текот на учебната година, е и спроведување на **Втора Евалуација** која ги обработува следните теми во два дела:

1. Проценка на капацитет на училиштата во спроведување на велосипедски активности и,
2. Проценка на инфраструктурата во и околу училиштата како и проценка на безбедноста во сообраќајот во близина на училиштата.

Поттикнати од интересот што го предизвика спроведувањето на евалуацијата кај училиштата, Еко Логик ги покани и самите општини под чија надлежност се основните училишта, да одговорат на соодветно подготвен прашалник кој ја обработуваше следната тема:

1. Проценка на инфраструктурата во, и околу училиштата, како и проценка на безбедноста на

сообраќајот во близина на училиштата.

Во оваа анализа на спроведената **Втора Евалуација** до општините, се анализираат податоци добиени од **16 општини**, со вкупно **17 одговорени прашалници** и тоа од:

Општина Чешиново-Облешево	Општина Демир Капија
Општина Гевгелија	Општина Кочани
Општина Делчево	Општина Кисела Вода
Општина Свети Николе	Општина Битола
Општина Центар	Општина Велес
Општина Карпош	Општина Аеродром
Општина Радовиш	Општина Охрид
Општина Пехчево	Општина Крива Паланка

Добиените резултати од оваа анализа укажуваат на тоа дека во **75%** од општините, постојат пешачки патеки околу училиштата, но дека истите не се доволно безбедни за користење поради нивната окупираност со моторни возила.

Останатите **25%** одговорија позитивно на ова прашање, односно дека до сите основни училишта на нивна територија постојат пешачки патеки (до неколку од училиштата и велосипедски патеки) и дека истите се безбедни за користење, што значи дека не се окупирани од било какви возила.

На прашањето „Дали тротоарите до училиштата се слободни за користење?“ од вкупните одговори **65%** се позитивни, односно дека истите се слободни за користење, додека **35%** од одговорите на истото прашање, се негативни. Ова предводи до следното прашање, односно за доволената ширина на тротоарите, за кое добивме **17** одговори, од кои **65%** од нив позитивни, а останатите **35%** се негативни одговори, или дека самите тротоари не се доволно широки (минималната препорачана ширина е 2,00 метри според Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање).

Исто, возењето на автомобилите најчесто е со недозволива брзина, а како главен причинител за истото е несовесното возење, како и

непочитувањето на соодветните сообраќајни знаци укажаа дури **75%** општините вклучени во оваа анализа. Сепак, во останатите **25%** возењето на автомобилите е прописно, и соодветно. Во сите **16** општини, односно во **100%** од општините земени во оваа анализа постојат т.н. средства за смирување на сообраќајот околу училиштата, додека постоењето на соодветната модификација на инфраструктурата за деца со посебни потреби, не е одлика на секоја од општините. Дури во **25%** од општините ваква модификација не постои.

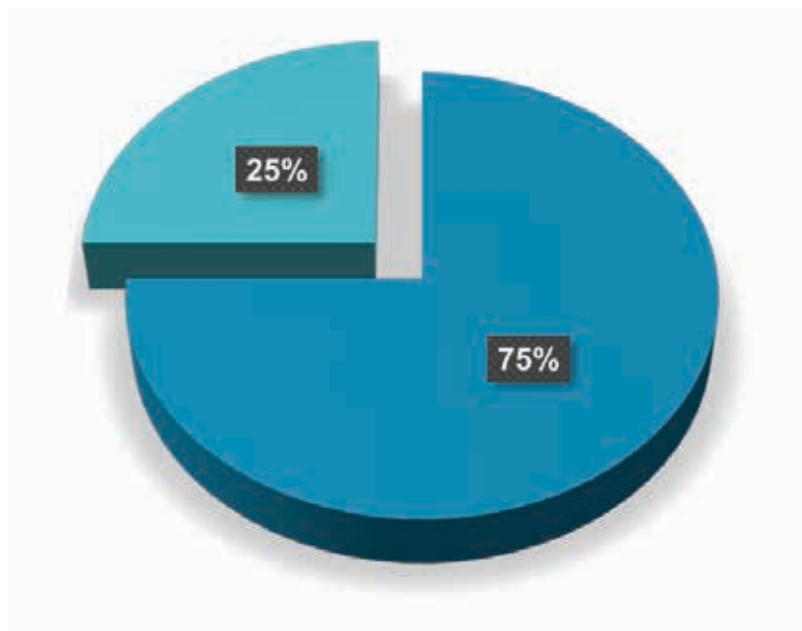
За постоењето на велосипедски паркинзи во и околу училиштата позитивен одговор добивме од сите **16** општини вклучени во оваа анализа, но на одговорот на прашањето дали истите се функционални **19%** од нив дадоа негативен одговор, односно дека паркинзите за велосипеди не се функционални.

Во моментот на спроведување на оваа втора евалуација, само **25%** од вкупно **16** општини дадоа позитивен одговор дека како локална власт имаат

најавено подобрување на постоечка или креирање на нова велосипедска или пешачка инфраструктура која би водела директно кон одредено основно училиште. Сепак поголемиот број на одговори или останатите **75%**, се дека таква најава немаат. Додека на прашањето „Дали некои од најавите/ветувањата од страна на општината се реализирани? Дали во некој и кој дел од вашата Општина е подобрена пешачка или велосипедска инфраструктура или можеби направена комплетно нова? (се мисли на: центарот на градот, парк или сл.)“ сите **16 општини** одговорија позитивно со конкретни информации што всушност е реализирано и подобро од инфраструктурата.

Пешачки патеки до училиштата

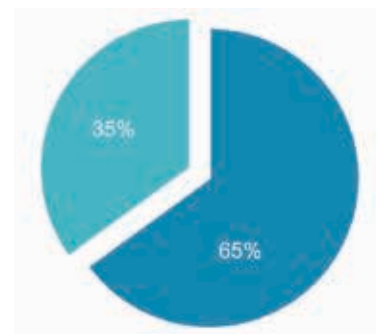

- Постојат пешачки патеки но не се безбедни поради окупираност со моторни возила
- Постојат безбедни пешачки патеки до училиштето

Дали тротоарите до училиштата се слободни за користење?

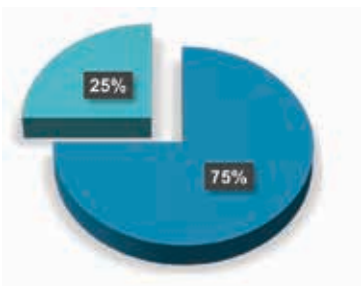
- Позитивни одговори
- Негативни одговори

Ширина на тротоарите

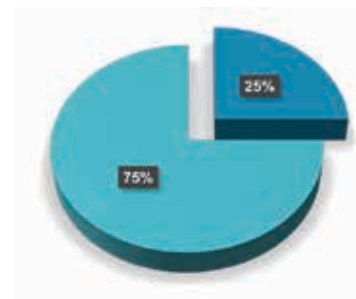
- Сметаат дека тротоарите се доволно широки
- Сметаат дека тротоарите не се доволно широки

Несовесно возење и непочитување на знаците како причинител за возење автомобили со недозволива брзина

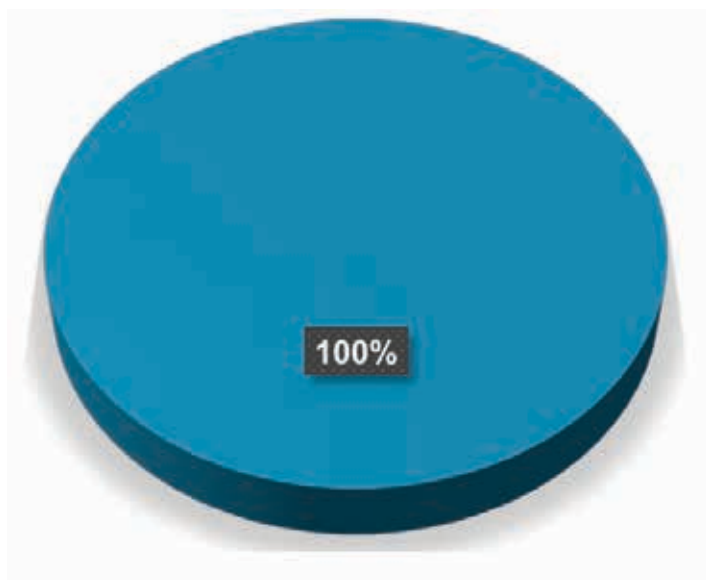

- Општини кои се согласуваат
- Општини во кои возењето е прописно

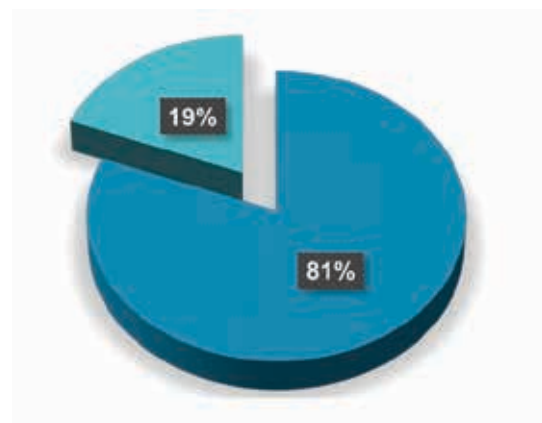
Инфраструктура за лица со посебни потреби

- Општини кои ја немаат соодветната модификација
- Општини кај кои има модификации

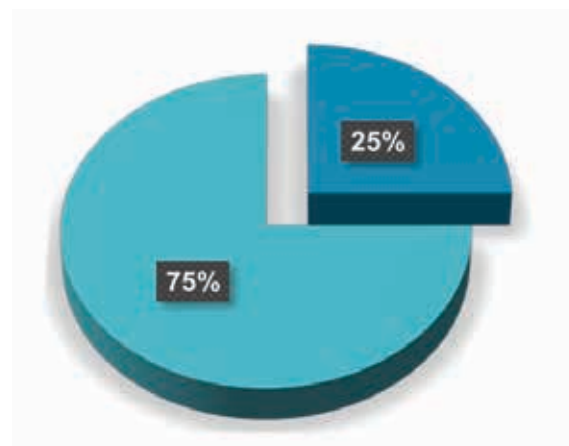

Општини кои располагаат со средства за смирување на сообраќајот

Велосипедски паркинзи во и околу училиштата

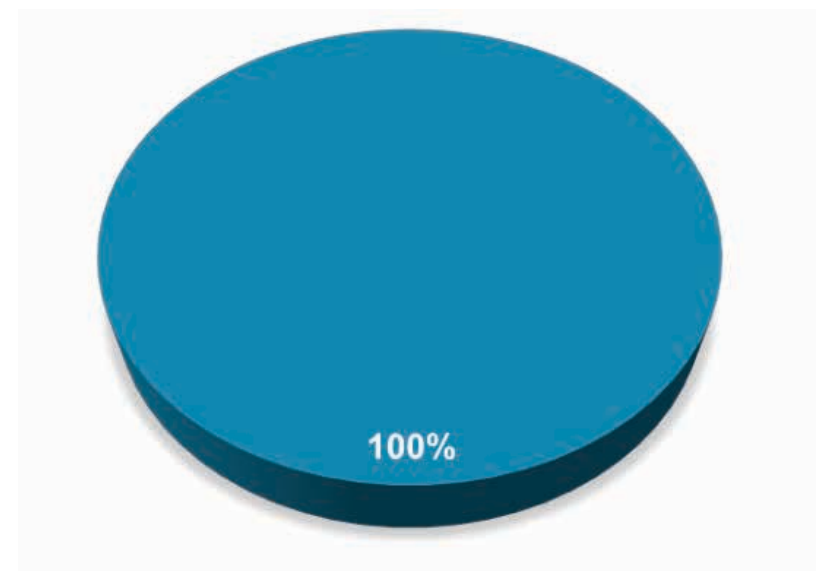
- Има функционални паркинзи за велосипеди
- Има паркинзи, но не се функционални

Подобрување и надоградување на велосипедската/пешачката инфраструктура

- Општини кои имаат најавено промени
- Општини кои немаат најавено промени

Дали некои од најавените/ветувањата од страна на општината се реализирани?

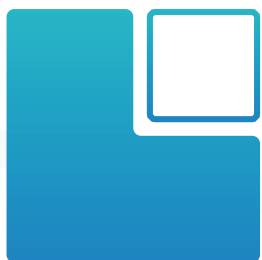
- Позитивен одговор

ПОДАТОЦИ ОД ВТОРА ЕВАЛУАЦИЈА

2020

КАКО ДЕЛ ОД РЕДОВНИТЕ АКТИВНОСТИ ВО РАМКИ НА ПРОГРАМАТА „ВЕЛО УЧИЛИШТА“

ПРОЦЕНКА НА ИНФРАСТРУКТУРАТА ВО И ОКОЛУ УЧИЛИШТАТА КАКО И ПРОЦЕНКА НА БЕЗБЕДНОСТА НА СООБРАЌАЈОТ ВО БЛИЗИНА НА УЧИЛИШТАТА

75% од пешачките патеки не се безбедни поради окупираност со моторни возила

65% потврдија дека тротоарите до училиштата се слободни за користење

35% сметаат дека тротоарите не се доволно широки

Општини во кои возењето автомобили се извршува прописно

75% од општините имаат инфраструктура за лица со посебни потреби

81%

Општини кои имаат функционални паркинзи за велосипеди

100% од општините располагаат со средства за смрување на сообраќајот

75% немаат најавено подобрување и надоградување на велосипедската/пешачката инфраструктура

Резиме:

Спроведената втора евалуација, и нејзината анализа од добиените 17 одговори од вкупно 16 општини, укажуваат на тоа дека темата велосипедизам е се поактуелна во нашата држава, меѓутоа секогаш постои простор за дополнително унапредување и промовирање на истата.

Локалните власти имаат спроведено конкретни активности за подобрување на самата инфраструктура за користење на велосипедот како превозно средство, до и околу основните училишта на нивна територија, но прашањето кое се наметнува е дали нивните активности се доволни? Постои ли можност да со заеднички сили постигнеме повеќе? Постои ли можност да моменталните услови за користење на велосипедот како превозно средство, од минимални, да ги доведеме на нормални и функционални? Сведоци сме на се поголемо користење на велосипедот во нашата држава, што е показател дека поголемиот дел од граѓаните, вклучувајќи ги и најмалите, се повеќе ја покажуваат својата заинтересираност, како и својата свесност за велосипедизмот и секојдневното користење на велосипедот.

Затоа „Вело Училишта“ заедно со своите Вело членки и локалните власти, како и до сега, ќе продолжи интензивно да работи на својата цел: зголемување и унапредување на знаењето на учениците, наставниците, родителите и пошироката јавност за секојдневно користење на велосипедот како алтернативно превозно средство до училиште.

Здружение на Граѓани ЕКО ЛОГИК

Ул. Бранислав Нушиќ 13-1/17
Тел: 389 02 5112716 / 389 78 365 902
veloschools.ecologic@gmail.com
ecologic.mk@gmail.com
www.ecologic.mk